

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.192/2017/8. szám

A Szegedi Ítéltábla **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - az OBH Jogi Képviseleti Osztályától képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2016. július 19. napján kelt 12.P.20.247/2016/31. számú ítélete ellen a felperes 34. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (százezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak az állami adóhatóság felhívására 640 000 (hatszáznegyvenezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Megállapítja, hogy a felperes képviseletét a másodfokú eljárásban ellátó **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját teljes egészében a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes és házastársa, felperes nevené ellen 2007. április 25. napján a **(település 2. neve)** Rendőrkapitányság **(település 1. neve)** Rendőrőrsén **(személy neve)** tett bejelentést, amelyben előadta, hogy azon a napon 11 óra 30 perc körüli időben ő és a felperes házastársa **(település 3. neve)**i Polgármesteri Hivatalban tartózkodtak, majd az épületet elhagyva a felperes házastársa utána szaladt, őt szidalmazta, trágár szavakkal illette, rángatta a kabátját, fenyegetőzött, közben az utcán várakozó felperes is kiszállt az autóból, és házastársához csatlakozva ugyancsak szidalmazta, bántalmazással fenyegette.

Nevezett feljelentése alapján a felperessel és házastársával szemben a Szegedi Városi Bíróságon 2.Sze.1599/2007. számon indult szabálysértési eljárás veszélyes fenyegetés szabálysértése miatt, amely 2007. május 15. napján felfüggesztésre került. Az ügy 2007. június 22. napján 2.Sze.2252. számon folytatódott. Az ügyben a bíróság 2007. október 9. napján tartott tárgyalást, amelyen a felperes mint I. r. eljárás alá vont személy nem jelent meg. A házastársa, a II. r. eljárás alá vont személy bejelentette, hogy 2007. március 30-án a felperes szív-műtéten esett át, újabb műtéti beavatkozás várható, egészségi állapota miatt nem tudott a tárgyaláson megjelenni. A bíróság a tárgyalást elnapolta és felhívta a felperes házastársát, jelentse be a műtét időpontját.

Ezt követően miután a felperes a 2007. december 18. napján tartott tárgyaláson nem jelent meg, a bíróság a 11/I. sorszámú végzésével az ügyét elkülönítette és vele szemben az eljárást

felfüggesztette, a felperes házastársát pedig 11. sorszámu végzésével garázdaság szabálysértése miatt 20 000 Ft pénzbírság megfizetésére kötelezte, amely határozatot a Csongrád Megyei Bíróság 1.Szef.2/2008/3. számú végzésével hatályában fenntartott.

A felperes házastársa a Szegedi Városi Bíróságon 5.Szpi.273/2008. számon a fenti jogerős határozat ellen perújítási kérelmet terjesztett elő. A perújítási kérelmet a Szegedi Városi Bíróság 3. sorszámu 2009. március 6. napján kelt végzésével elutasította.

A Szegedi Járásbíróságon 2014. szeptember 10. napján az 5.Szpi.273/2008. számú iratokat, amelyhez a 2.Sze.2252/2007. számú alapügy iratai is felcsatolásra kerültek, selejtezték.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 8 000 000 Ft és annak 2007. április 25. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Keresete indokolásaként előadta, hogy a Szegedi Városi Bíróság vele szemben a 2.Sze.2252/2007. számú eljárást mind ez idáig nem folytatta le, vele szemben határozatot nem hozott, az eljárásban magát a vele szemben emelt „vád” alól tisztázni nem tudta. Állította, hogy a feljelentésben szereplő cselekményt nem követte el, mivel ebben az időben szívbetege miatt kezelésen vett részt. Emiatt a mai napig, több mint 8 éve olyan állandó stresszhelyzetben él, amely egészségi állapota további romlásához vezetett. Keresete jogalapját az Alaptörvény XXIV. cikkében, valamint a Pp. 2. § (1) bekezdésében jelölte meg. Előadta, sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, mivel ügyét észszerű határidőn belül nem bírálták el, a követelt összegre méltányos elégtételt biztosító kártérítés címén tartott igényt.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A többször módosított védekezésében előadta, a szabálysértési ügy iratai 2014. évben selejtezésre kerültek, így nem állapítható meg, hogy a felperessel szemben született-e jogerős határozat az ügyben. Ennek azonban álláspontja szerint nincs jelentősége, mert a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. (a továbbiakban: Sztv.) 11. § (7) bekezdése alapján a szabálysértési felelősségre vonásnak a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével már nincs helye, vagyis a cselekmény elévült. Mindez pedig azt jelenti, hogy a büntetőeljárás hatálya 2009. április 24-étől megszűnt, a felperest joghátrány nem érte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest 480 000 Ft eljárási illeték állam javára történő megfizetésére. Határozatának indoklásában idézte a per alapjául szolgáló szabálysértési eljárás megindításának időpontjában hatályban lévő Alkotmány 57. §-ának, valamint a jelenleg hatályos Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkének rendelkezéseit. Rámutatott, az alperes által csatolt jegyzőkönyv igazolja, hogy a szabálysértési ügy iratai 2014. szeptember 10. napján selejtezésre kerültek. Erre tekintettel a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperesnek kellett a perben bizonyítania, hogy a vele szemben megindított eljárásban az alperes nem hozott illetve nem közölt vele érdemi határozatot, és nem tette lehetővé számára azt, hogy ártatlanságát igazolja. Ennek azonban nem tudott eleget tenni. Utalt arra, az Sztv. 47. § (2) bekezdése alapján az eljárás alá vont jogosult megismerni, hogy milyen cselekmény miatt és milyen tények, bizonyítékok alapján folyik ellene az eljárás, az iratokat megtekintheti, abból másolatot kérhet illetve készíthet. Ebből következően a felperest hátrány az általa állítottak esetén sem érte, hiszen ügyének állásáról bármikor lehetősége volt tájékozódni, felvilágosítást kérni és lehetősége volt az eljárás folytatását is kérni, amennyiben ez érdekében állt. A felperes állította ugyan, hogy ezt több alkalommal megkísérelte, ezen állítását azonban szintén nem tudta bizonyítani.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint

az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást a bizonyítási kötelezettséget illetően. Megítélése szerint az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a szabálysértési eljárásban a szükséges intézkedéseket megtette, határozatokat meghozta és ezekről őt megfelelően tájékoztatta. Az alperes azonban a bizonyítási kötelezettségének eleget tenni nem tudott.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **alaptalan.**

A felperes keresetében azt róta az alperes terhére, hogy az ellene indult szabálysértési eljárást érdemben nem folytatta le és nem hozott az ügyben határozatot, ezzel összefüggésben sérült az egészséghez való joga. Ezen előadás alapján keresete - azt a Pp. 3. § (2) bekezdése alapján tartalma szerint elbírálva - bírósági jogkörben okozott nem vagyoni kártérítésre irányult. Bírósági jogkörben eljárva személyiségi jogot sértő magatartás valósul meg, ha a bíróság olyan jogszabályt alkalmaz tévesen, amely közvetlenül személyiségi jogot érint, vagy a téves jogalkalmazás önmagában megvalósítja a személyiségi jogsértést. Egyéb téves jogalkalmazás abban az esetben valósít meg személyiségi jogsértést, ha az egyben a károsult személye elleni támadásként értékelendő (BDT2016. 3575). A bírósági jogkörben okozott nem vagyoni kár megtérítése iránti igény elbírálása során tehát a perben alkalmazandó 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 349. §-át és 84. §-át együttesen kell alkalmazni. Mindezek figyelembevételével a kártérítési felelősséget a felróható és a bírósági tevékenységgel összefüggő személyhez fűződő jog sérelmét eredményező jogellenes magatartás vagy mulasztás alapoz meg, feltéve, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetve a károsult a rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette. Bármely feltétel hiánya kizárta teszi a kártérítési felelősség megállapíthatóságát.

A perbeli esetben alkalmazandó a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. tv. 101. § (1) bekezdése értelmében a bíróságnak a szabálysértési eljárásban ügyszöntő határozatot kell hoznia. Ez lehet érdemi határozat, amelyben a bíróság a szabálysértési hatóság határozatát hatályban tartja, vagy megváltoztatja, másrészt ha az eljárást megszüntető ok áll fenn (például elévülés), azt hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Az elsőfokú eljárásban csatolt jegyzőkönyv alapján tényként állapítható meg, hogy a szabálysértési ügy iratai selejtezésre kerültek. Annak tényét és jogszerűségét a felperes fellebbezésében már nem tette vitássá. Az alperes 13. sorszámú beadványában csatolt mellékletből nem állapítható meg egyértelműen, hogy a felfüggesztést követően a felperessel szemben folytatódott-e az eljárás és az alperes hozott-e ügyszöntő határozatot. Annyiban helytálló a felperes fellebbezési érvelése, hogy a fél általában nemleges tény bizonyítására nem kötelezhető. Olyan esetben azonban, amikor az igényérvényesítésre olyan időpontban kerül sor, amikor a bizonyításra egyébként kötelezett fél az időmúlásra tekintettel nem tud annak eleget tenni, a bizonyítási teher megfordul, ami a jelen ügyben azt jelenti, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperesi mulasztás tényét a felperesnek kellett bizonyítania.

Mindennek azonban a jogvita elbírálása szempontjából nincs jelentősége, mert a jogellenes mulasztás megállapíthatósága esetén is hiányzik a kártérítési felelősség fennállásának további eleme, a felróhatóság. Az állandó bírói gyakorlat szerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősséget csak nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hiba esetén lehet megállapítani (EBH2002. 751, EBH2002. 632, EBH2002. 750, BDT2017. 3650, BH2013. 124), kirívó és nyilvánvaló jogsértést pedig a jogszabályok egyértelmű, mérlegelésre alapot nem adó alkalmazása valósít meg.

Az irányadó tényállás szerint a felperes mint eljárás alá vont személy az egészségi állapota és gyógykezelése miatt nem tudott megjelenni a szabálysértési ügyében kitűzött tárgyaláson, ezért a bíróság az Sztv. 67. § (1) bekezdés b) pontja alapján az eljárást felfüggesztette. A felfüggesztésre tehát a felperes személyében rejlő ok miatt került sor. Annak folytatására a felfüggesztés okának megszűnése után kerülhetett volna sor. E tekintetben azonban a bíróság intézkedési kötelezettségét illetően a jogszabály rendelkezést nem tartalmaz. A felperes állította ugyan, hogy bejelentette a bíróságnak mikor lesz meghallgatható állapotban, ezt azonban semmivel nem igazolta. Az érdemi határozat meghozatalára pedig az eljárás felfüggesztése miatt nem kerülhetett sor, amely a kifejtettekre tekintettel az alperesnek nem róható fel.

Tény, hogy az Sztv. 11. § (7) bekezdése alapján a felperes felelősségre vonhatósága a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével, 2009. április 26. napján megszűnt a törvény erejénél fogva. Ebből következően pedig az, hogy az alperes esetlegesen nem hozott az eljárást megszüntető határozatot, a felperes állított kárával nem hozható okozati összefüggésbe.

Mindezen túl csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy a peradatok nem támasztják alá azt a felperesi előadást, miszerint a szabálysértési eljárás érdemi lefolytatása során eredményesen tudott volna védekezni a feljelentésben terhére rótt cselekménnyel szemben. A jelen perben meghatalmazott képviselője azt adta elő, hogy a feljelentésben szereplő napon a felperes nem tartózkodott **(település 3. neve)**on gyógykezelése miatt (26. sorszámú jegyzőkönyv 1. oldal). Ennek azonban ellentmond a 11. sorszámú előkészítő irathoz felperes által csatolt, a Szegedi Városi Bíróság előtt 2.Sze.2252/2007/5. számú jegyzőkönyvben rögzített ugyancsak a felperesi képviselőtől mint II. r. eljárás alá vont személytől származó nyilatkozat, amely szerint a férjével, a felperessel együtt az orvosi felülvizsgálatról érkezve álltak meg a cselekmény időpontjában a polgármesteri hivatalnál.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fentiekben írt eltérő jogi indokokkal - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, továbbá az alperes jogi képviseletével felmerült a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján megállapított, a kifejtett jogtanácsos tevékenységhez igazodóan mérsékelt összegű másodfokú perköltségének a megfizetésére.

Az ítéltábla a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján csupán megállapította, hogy a felperes képviseletét ellátó pártfogó ügyvéd díját teljes egészében a felperesnek kell viselnie.

S z e g e d , 2017. június 7.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk. . Tóth Gabriella sk.
táblabíró bíró